

SLOVENEC.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 271.

V Ljubljani, v petek 26. novembra 1897.

Letnik XXV.

Državni zbor.

Dunaj, 25. novembra.

Tacega nikjer in nikoli!

Najprvo in propria causa! Sluteč včerajšnje skandale, oglasil sem se že opoldne, da hočem ob 4. uri nujno po telefonu uredništvu poročati. Prišel sem po velikem trudu ob 1/5. uri na vrsto. Pozval sem št. 74. v Ljubljani, dobil sem odgovor: Sprechen Sie! V nadi, da za plačano svoto uporabim državno napravo, poročal sem po telefonu obširno o včerajšnjih dogodkih v zbornici, a list ni ničesar objavil, iz česar sklepam, da ni bilo uredništvo zvezano z Dunajem.*)

Dogodke sem Vam ob enem ob kratkem opisal, kolikor je bilo mogoče v prvem trenutku največje razburjenosti, ki je obvladala vse, celo starega, mirnega Zurkana. Nepopisni so bili prizori, ki so se vrstili nad dve uri v zbornici, koder bi po ljudski sodbi izvoljenci naroda, cvet ljudstva, morali v prvi vrsti čuvati red in dostojnost. Tu ne velja več merilo duha in vednosti, temveč surove sile in skrajne predrznosti. Soglasna sodba je: tacega še ni bilo nikdar v nobeni zbornici! In če čitate levičarske glasila, v vseh udrihajo po večini, predsedstvu in vladi, češ, da predsedstvo s pomočjo desnice in v sporazumu z vlado davi in mori levičarske poslance.

Toda zgodilo se je le to, kar so želeli in namerjali razgrajati na levi, ker ti so sedaj vodje opozicije, aranžerji obstrukcije. Wolf, Schönerer, Pommer, Heeger, Pfersche, Glöckner, ti so junaki nemških janičarjev. Wolf je v ponedeljek kričal na glas: V prihodnji seji bode te nekaj doživeli. Včeraj je pred predsednikom rohnel: Jutri streljamo na vas z revolverji. Ali je čudno, ali je umevno, da so

*) Ta dan uredništvo ni dobilo od telefoničnega urada v Ljubljani nobenega znamenja, da si ga je pri telefonu pričakovalo ob navadni uri. Op. ured.

člani desnice planili predsedstvu na pomoč in v varstvo proti tem silovitim napadovcem?

Z noži in stoli, deskami in pestmi hočejo Nemci doseči svoje navidežno pravo, in to v obleki imunitete in nedotakljivosti. Toda ta imuniteta ima svoje meje. Paragraf 1. zakona z dne 3. okt. 1861 se glasi, da so poslanci neodgovorni le za glasovanja in izjave, oziroma govore in besede, katere govore v zbornici izvršujoč svoj posel. Ko bi bili neodgovorni tudi za dejanja, potem bi se brez odgovornosti in kazni smeli v zbornici pobijati in streljati. Kar pa se je včeraj dogodilo v zbornici, to so kaznjiva dejanja, zločini.

Paragraf 76. kaz. zakonika slove: Zločin javne silovitosti se stori, ako kdo sam ali z drugimi silovito moti ali ovira v delovanju skupščine, katero je vlada sklicala, da se posvetuje o javnih stvareh. In če je Schönerer zgrabil predsednikov zvonec ter ga hotel odnesti, ako je popreje dvakrat, trikrat vzdignil težek stol, da bi z njim butal po glavah, ako je Pfersche pretel z odprtim nožem, potem so gotovo s tem silovito motili in ovirali delovanje drž. zbora. Kazen za take zločine določa §. 77. kaz. zakonika od jednega do petih let težke ječe.

Sodbo prepuščamo juristom in sodišču, a naša sodba je, da tako ne more dalje. Ali naj se državni zbor razpusti ali pa uvede poslovni red, s katerim bode mogel predsednik preprečiti te silovitosti.

Parlamentarna komisija se je sinoči posvetovala več ur ter sklenila, da danes predlaga začasno premembo poslovnega reda. Glavne točke se glase: 1. Tajna in po imenih glasovanja o formalnih predlogih niso dopustna. 2. Predsednik ima pravico, poslanca, ki z izgredu moti in ovira zborovanje, izključiti za tri seje, zbornica pa za trideset dni; izključeni poslanec za ta čas zgubi dnevno. 3. Ako se tak poslanec upira, ima predsednik pravico, s stražo odvesti ga iz zbornice. Od danes naprej ima predsednik na razpolago zbornično stražo.

Ze danes zjutraj so mizarji na obeh straneh na prehodu med ministerskimi sedeži in sedeži predsedstva naredili dvoje vrat, ob enem stojita na obeh straneh po dva strežaja. A vse to ne pomaga nič.

Zadnji poskus.

Danes na 1. uro je bila napovedana seja. Dogovorjeno je bilo, da grof Falkenhayn predlaga gori omenjeno začasno premembo poslovnega reda. Levičarji so to že slutili ter se polnoštevilno zbrali v zbornici. Obe galeriji sta občinstva natlačeni do zadnjega prostora.

Ko ob 1/2. uri predsednik Abrahamowicz stopi v zbornico, pozdravijo ga levičarji s sikanjem in krikom. Pet minut krik in vik, predsednik takoj pretrga sejo do 3. ure, da oficijelno naznani načelnikom opozicijskih klubov sklep večine glede poslovnega reda. Kmalu po 3. uri predsednik zopet otvori sejo. Vse je vznemirjeno, nervozno. Posamezni glasovi z leve neznane bližajo nevihto.

Ko predsednik naznani, da se je grof Falkenhayn oglašil za besedo, nastane krik, ki stresa kamenito zbornico. Iz vsega grla kriči in ropota do 200 mož na levi, ravno toliko ali še več ploska jih na desnici, posamezni otročaji na levi zvižgajo in tolčejo s polni. — Grof Falkenhayn v gostem krogu poslancev reče ob kratkem: Z ozirom na skrajno nedostojne dogodke, posebno včerajšnjega dne, je desnica primorana s primerno premembo starega poslovnega reda pomagati si proti izgredu in silovitostim.

Nato prečita označeno premembo. Mejem traja vrišč in krik, da sta komaj stenografa čula govornika. Lemisch, Hohenburger, Dobernik, Milesi, Gross, Hofmann deró proti predsedniku ter odrinejo slugo. Predsednik Abrahamowicz grabi zvonec in hoče oditi. Po kratkem premisleku se bledega obraza vsede nasproti deseterim levičarjem, ki mu preté s pestmi. Bati se je bilo, da ga vržejo s sedeža. Nato

LISTEK.

Jedna sama noč.

Spisal Ivan Gradar.

(Konec.)

Po noči sem bdel v mrličevi sobi.

Ovladalo me ni nikdar kakšno posebno čustvo, niti mislil nisem kaj vznemirjajočega. Najbolj mi je bilo na skrbi, da se izvrši pogreb v redu in pravilno; prepiral sem se zaradi pogrebcev; noben mi ni bil po volji. „Naj nosi hloč iz gozda, pa ne krsto na pokopališče, ta s svojim surovim obrazom!“

Ali vkljub vsemu, kar sem počel sam in kar sem videl okrog sebe, živelo je na danu moje duše čudovito prepričanje. Jaz sem se sramoval tega prepričanja in prigovarjal samemu sebi, da je budalost in nesmisel. „Ali nimaš dokazov? Pojdi in potiplji te mrzle ude!“

Moja mati ni umrla. To je bilo moje prepričanje.

Stal sem blizu, ko so zabijali rakev, toda obrnjen sem bil proti oknu, na cesto; štel sem udarce; ali ko sem opazil, da ponavljam vedno jedno in isto številko, opustil sem to nepotrebno delo. Pogrebei

so hodili sem ter tja in se držali jako slovesno. — Oni, ki bi imel nositi križ, okrasil si je klobuk, kakor bi se odpravljaj na svatbo. To me je vznemirilo. Strgal sem mu šopke iz za traku in jih vrgel na cesto. Vsled tega bi bil kmalu nastal majhen prepir; toda neka suha ženska z majhnimi, solzljivimi očmi in špičastim nosom je vzdignila roke in prišla mirit.

Ljudij je dohajalo vedno več. Ostajali so večji del zunaj pred hišo, samo nekateri, ki so se šteli naše jako dobre znanke, prestopili so prag. Posebno me je razljutil nekov dolg človek s tanko, redko brado in visokopovzdignjenimi obrvmi. Svečano se mi je približal in mi ponudil roko. Dotaknil sem se njegove dlani in se obrnil stran; on pa se mi je silil prav pred prsa in mi šepetal na uho neke neumne besede. „—Kdo pa Vas je prosil, da nas pri-dete tolažit?“

Zvonovi so zazvonili, pogrebei so vzdignili krsto, in v visokem, melanholičnem tonu so zazveneale latinske molitve duhovnikov. Krog mene pa je zaplakalo, ihteče in poludušeno, in sosedje in znanci so stressli z glavo in pogledovali drug drugega z dolgočasnimi pogledi.

Ali to je nemogoče. Kako bi se mogel zgoditi

tako čudovit, nenavaden dogodek brez vsacega pričakovanja. nenadno in brezobzirno? Moja mati ni umrla. Kako bi mi seglo do duše, kako bi mi ubilo srce, da bi prišel resnično ta strašni čas. In ta misel sama me je stresla po vsem životu. Če umrje moja mati! Nisem si mogel predstavljati, kakšno bi bilo potem življenje, kakor bi si ga ne bil mogel predstavljati brez solnce ali brez vode. Kako bi se pogledali, kadar bi prišli od pogreba in bi ostali sami v tej široki, nizki sobi. . . S silo sem se otre-sal teh mislij, ki so me vzbujale in mi napravljale nepotrebno grozo.

Prišli smo na pokopališče. Ob jami sta stala dva zamazana starca z okroglimi, gladko obritimi glavami. Naslanjala sta se na lopate in čakala, da pridemo bližje. In zdaj so se pričele molitve. Jaz jih nisem razumel; samo šumelo je krog mene, kakor šušenje in brenčanje bučel. Poklek sem kakor drugi in vstajal in kropil po krsti. Slišal sem, kako je bobnela sesušena prst po lesenem pokrovu, sprva glasno in votlo, potem pa, ko je padala prst na prst, samo polglasno in miraje. Neka ženska, zdi se mi, da je bila moja sestra, pokleknila je na grob in jokala in ihtela, da si je tu pa tam kdo obrisal oči, zmajal z glavo in odšel.

se nagloma vzdigne ter govori z vsem glasom v zbornico, a besede ne razume nihče, le po unanjem je bilo mogoče uganiti, da je predlog Falkenhaynov na glasovanju brez debate. Vsa desnica vstane kot jeden mož, a levičarji so itak vsi stali, predlog je bil vsprejet. Krik na levi, da je pregluševal ušesa. Lemisch, Hohenburger in Milesi se postavijo za predsednikovim stolom ter stoje do 1/5. ure. Predsednik zopet pretrga sejo, mejtem živahni razgovori na levi, desnici in na hodnikih. Predsedstvo se posvetuje z vodjami leve, ki zahtevajo, da predlože svoje ugovore proti premembi posl. reda. Predsedstvo obljubi s pogojem, ako garantujejo za mir. Levičarji odgovarjajo, da jim je to nemogoče. Predsednik ob 1/5. uri zopet otvori sejo ter izjavi, da zaključiti današnjo sejo, ter napove prihodnjo na 11. uro jutri. Zatrjuje se, da bo jutri že straža stala v zbornici, da v slučaju nemirov odvede razgrajšče. Res je to skrajno, neobičajno sredstvo, toda drugega pomočka ni. In če sedaj desnica ne vstraja, ako se ne zatajuje, potem nam gorje! Grof Badeni je nekda sinoči dobil najširše pooblastilo, da solidarno z desnico z zadnjim, skrajnim sredstvom naredi red v zbornici in dožene provizorij.

Politični pregled.

V Ljubljani, 26. novembra.

Glasovi o zadnjih dogodkih v parlamentu. Dogodke, ki so se pojavili v predzadnji in deloma tudi v zadnji seji poslanske zbornice, mora iz dna duše obsojati vsak količjak treznomisleči politik. Parlament ni več zbornica ljudskih zastopnikov, marveč menažerija, v kateri se nahajajo najbolj ljute zveri, pred katerimi ni nihče varen. — Nemškim kričarjem ni bilo dovolj, da so se borili za „zatirano“ nemštvo, ali bolje za hegemonijo nemštva v Avstriji z jezikom, pestmi ter z deskami, ampak so se v predzadnji seji poslužili še celo nožev, kakor največji razbojniki. In vkljub temu so ti „možje“ v očeh židovskih liberalcev in nacionalcev pravcati poštenjaki, najnedolžnejša bitja, ki so se morali braniti, ker jih je desnica tako grozovito napadla. Tako nekako se glasi včeraj izdani komunike židovsko-liberalne klike, v katerem se Abrahamoviči britko pritožujejo, da jim desničarji niso dovolili mirno stati poleg predsedniškega prostora, „kar je vsakomur dovoljeno“. Kako so ti kričarji „mirno stali“ poleg predsedniške mize, je čitateljem znano iz poročil o teh dogodkih samih. Po pravici se zgražajo nad tem vsi poštteni listi ter objavljajo ostre članke proti takemu nečuvnemu počenjanju „omikanih“ zastopnikov. Poleg res katoliških, torej Slovanom vselej pravičnih listov, obsoja zadnje dogodke najbolj vladni list „Reichswehr“. Mej drugim pravi ta list nastopno: Z globoko užaljenostjo in pobitostjo opazujemo žalostno podobo razdejanja. Nad vse žalostna pa je grozovita prikazen, da je v bedastem strankarskem fanatizmu izumrl vsak čut nasproti sorojaku. Agitaciji, kateri se je posrečilo razdvojiti narode in jih napolniti z najgorjim sovraštvom do drugega naroda, se morajo pripisati dogodki v zadnjih dveh sejah, v katerih je izbruhnila revolucija. Gotovo je, da se kaj takega ne sme več ponoviti. Storit se morajo potrebni ko-

raki, da se omogoči zopet parlamentarni mir in red. Cast in ugled avstrijskega parlamentarizma je morda izginul za vedno, treba je toraj popraviti to, kar je še mogoče: oživiti parlamentarno delovanje in zagotoviti svobodo poslancem. Sila v svrhu uporabe zakona je še vedno boljša, nego sila v svrhu odprave zakona. — Z ozirom na neosnovano in tendenciozno poročilo oficijoznega lista „Fremdenblatt“, radi katerega so poslanci desnice že interpelirali grofa Badenija, ki jim je dal neki povoljen odgovor, in bodo vprašali tudi šefa tega lista, grofa Goluhovskega, piše „Reichswehr“ nastopno: Da se v liberalnih listih poskuša zavijati resnico in zvrčati vso krivdo na desnico, nas že ne more toliko prese-netiti, ker smo vajeni takega pisarjenja. Vsakemu objektivno sodečemu presojevalcu mora biti sicer jasno, da si je desnica prizadevala samo odvrniti nasilne napade, ki jih je nameravala Schönererjeva garda na predsedstvo. O kakem napadu od strani desnice se niti govoriti ne more. Toda liberalno časopisje si šteje vedno v dolžnost, da vpliva na javno mnenje s tendencioznim poročanjem neresnice. Subjektivnosti take vrste publicistiki še nikdar ni manjkalo. Veliko začudenje pa mora vzbujati, ako pri tem nečastnem delu sodeluje tokrat tudi „Fremdenblatt“, katerega se je običajno smatralo za oficijozno glasilo. — Glede pisave tega lista je grof Badeni neki odgovoril, da jo on popolnoma obsoja in da je dotični sostavek prišel v list brez njegove vednosti. Kako se je pa blatila desnica po židovsko-liberalnih in nemško-nacionalnih listih, spričuje konfiskacija vseh včerajšnjih listov te vrste.

Sprememba poslovnega reda je tisti grozni in nepričakovani udarec, s katerim je desnica oropala levico vsacega, parlamentarnemu delovanju nevarnega orožja. Glasovanja po imenih za vsako malenkost so odpravljena, rogovileži se po dvakratnem pozivu k redu smejo izključiti od treh sej in zbornica sme to kazen raztegniti na 30 dni, ob enem odtegniti dotičniku vse dijete za tisti čas. Poleg tega ima predsednik na razpolago zbornično stražo. Lepe nade levičarjev so toraj v včerajšnji seji splavale po vodi, in sicer v času, ko so se ti najmanj nadejali, ko so vsi bili na straži, da bi se ne prikral sovražnik in jim skalil veselja. Ta pomenljivi dogodek se je pa vršil nekako takole: V ime desnice je stavil znani predlog posl. grof Falkenhayn. Prebral ga je v največjem vrišču ter dostavil, naj ga zbornica vsprejme brez debate. Ko je bil govornik dovršil svoje delo, je predsednik pozval zbornico, naj glasuje o tem predlogu. Levičarski poslanci so stali vsi okrog predsedniškega odra, desnica pa je korporativno vstala s sedežev in predsednik je toraj lahko konstatoval, da je predlog vsprejet soglasno. Vsi levičarski listi pišejo sedaj o tem — nasilju in tudi Dipaulijeva frakcija katoliške ljudske stranke se je pridružila nasprotnikom desnice. „Reichsposhta“ piše: To je naravnost nečuvno, ker poslovni red izrecno določa, da se ta red brez debate ne sme spremeniti in eventualni predl. na spremembo poslovnika ne smatrati za nujno zadevo. — Res je to in tudi predlog sam je protiven načelu o svobodi, toda kaj pa je hotela desnica v takem položaju storiti. Vsako delo je bilo onemogočeno, kričarji so smeli počenjati, kar so hoteli, desnica pa je imela po dosedanjem poslovniku popolno zavezane roke. Preostajalo ji pač ni ničesar drugega, nego poseči po tem skrajnem sredstvu. Ako si je s tem nakopala sovrašтво sedanjih neprijateljev, nič ne de, nasprotno ji bo pa hvaležna velika večina avstrijskih davkoplačevalcev, ker ne bo trošila svojih krvavih žuljev za popolno brezdelnost svojih zastopnikov.

Ogersko pokrajna avstrijska. V jedni prihodnjih sej poslanske zbornice namerava posl. Madarasz interpelovati ministerskega predsednika radi neke zelo razžaljive (!) napake v učnih knjigah na reških mažarskih šolah. V popisu ogerske polovice se namreč glasi, da je kraljestvo Ogersko le avstrijska pokrajina. Zgodilo se je toraj tu nekaj takega, kakor svojedobno Banffyju, ki je trdil, da je mesto Kodanj na Avstrijskem. Toda napaka sama na sebi naj bi že bila, ko bi le Ogri ne bili s tem tako razžaljeni. Take sramote ta mogočni in kulturni narod ne more prenašati in zato bo v zbornici baje precej groma in vrišča.

Turška vlada je sedaj zadostila vsem zahtevam, ki jih je stavil v ime avstrijske vlade poslanik baron Calice v zadoščenje razžalitve Avstrije in njenih podanikov. Dotična dva višja uradnika je premestil sultan še tekom istega tedna, zastavi se je

pa dalo zahtevano zadoščenje predvčeršnjim opoldne. Slovesnost pred konzularnim poslopjem v Merzini je bila zelo veličastna. Zbrali so se vsi ondetni višji častniki avstrijske in turške armade, kakor tudi višji civilni uradniki. Stotnija 80 mož, kateri je zapovedoval major, se je postavila pred konzularnim poslopjem. Točno ob dvanajsti uri se je zastava jela razvijati polagoma, stotnija ji je skazala predpisano čast in vsi navzoči častniki so jo pozdravili. Deputacija avstrijskih prebivalcev se je zahvalila konzulu za varstvo ter ga prosila, naj sporoči cesarju najudanejo zahvalo. Tako se je ustreglo s turške strani poslednji zahtevi avstrijske vlade in preporna zadeva je s tem poravnana.

V Atenah se zopet mnogo govori o preteči notranji krizi. Sedanje Zaimisovo ministerstvo je že dvakrat podleglo Delyannisovim nakanam. Zbornica je v večini na strani tega rogovileža, akoravno ni kdove kako močna. V zadnji seji se je s 77 proti 58 glasovom sklenilo, da se sestavi posebna komisija, ki bo preiskovala vse nereda, ki so se pripetili od grške strani v zadnji vojski. Ministerstvo ne uživa več potrebnega zaupanja. — Delyannis sicer nima nade, da pride zopet na krmilo, toda gotovo pa je, da bo sestavljen bodoči kabinet iz samih njegovih somišljenikov.

Znamenita izjava. Angleški državni tajnik Chamberlain je poročal svojim volilem v Birminghamu o notranjem in vnanjem položaju. Ta mož je mej drugim izjavil, da si vlada veliko prizadeva rešiti vprašanje gledé vojne preosnove. Ne misli sicer spremeniti sedanje metode, pač pa želi armado tako organizovati, kakor zahteva potreba sedanjega časa. No, taka preosnova bi ne bila tolike važnosti sedaj, ko tekmujejo mej seboj vse države v zboljšanju armade in vojnih sredstev. Znameniteja in važnejša pa je tajnikova izjava, da dobé Irce v kratkem samostojno vlado z istimi pravicami in svobodščinami, kakor so priznane angleški in škotski vladi. To vest so gotovo z veseljem pozdravili zatirani Irce, ki že tako dolgo dōbo let zaman pričakujejo pomoči in rešitve. Upanje je, da se z dnem, ko se uresniči Chamberlainova obljuba, prično za Irce boljši dnovi, ker glas vlade bo našel v Londonu več odmeva, kakor pa samo glas maloštevilnih zastopnikov v parlamentu.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 26. novembra.

(Osebnosti.) Pravosodni minister je prestavil sodnega pristava g. Zottmanna iz Logatca v Litijo ter imenoval mestnega policijskega komisarja v Ljubljani g. Fr. Podgorška sodnim pristavom v Logatcu.

(Imenovanje pri pravosodju.) Oficijali prvega razreda so imenovani Ant. Jonke za Metliko, Ant. Smola, dosedaj v Postojini, za Ilir. Bistrico, Jak. Roglič za Litijo, Al. Sabothy za Mokronog, Iv. Čelešnik za Brežice; oficijalom 2. razreda K. Sinkovec za Ljubljano; kancelisti so imenovani: Fr. Matekovich za Stično, Iv. Majerčič za Radovljico, Tom. Zimmermann za Brežice, L. Magolič za Litijo, Ant. Roš za Kranj, Jos. Bano za Črnomelj, Fr. Lorber za Kamnik, Ivan Mesner za Kamnik, Ivan Hrast za Brdo.

(Orožne vaje za deželne brambovce v letu 1898.) K orožnim vajam bodo bodoče leto pozvani deželni brambovci nastopnih letnikov: vse neposredno v deželno brambo uvrščeno moštvo letnikov 1897, 1894 in 1892, izimši one domobrance, ki so dovršili orožne vaje v skupni dobi nad 16 tednov; iz rezerve stalne armade v domobrambo premeščeno moštvo letnika 1887; dalje oni domobranci letnika 1893, ki še niso dovršili štirih orožnih vaj, letnika 1891, katerih dosedanje vaje ne znašajo 16 tednov, dalje letniki 1890, 1889, 1888, 1887 in 1886, katerih vaje ne presegajo 16 tednov, konečno nadomestni rezervniki letnikov 1897, 1894, 1891, 1890 in 1887, izvzemši one zadnjih dveh letnikov, katerih dovršene vaje znašajo nad 8 tednov, letnika 1893 in 1892, ki še niso dopolnili 8 tednov, ter slednjič letnika 1896 in 1895 oni rezervniki, ki še niso dovršili nobene orožne vaje.

(Slovenski klub na Dunaju) imel je nedavno v tej sezoni prvi svoj večer v prostorni dvorani hotela „zur goldenen Eate“. Udeležba bila je mnogobrojna. Videli smo c. in kr. dvornega kaplana in ravnatelja v Avguštimeju dr. Sedeja, župnika nemškega viteškega reda monsig. Fr. Jančarja, župnika Bartelja; dr. Pavlico, stolnega vikarja v Gorici; dame gospe

Naposled smo se odpravili tudi mi. Oče je stopil mimogredé v župnišče, jaz pa sem šel počasi proti domu. Bilo je že blizu na večer. Domu ni bilo razen mene še nikogar. Sedel sem za mizo in se zagledal v steno... Kako se je vse čudovito zgodilo! Zdaj je vse tiho in soba je tako velika, kakor bi se bila v teh dneh širila in širila. Skoro me je obšel strah v tem silnem, praznem prostoru... Hotel sem pogledati v kuhinjo, če že napravljajo večerjo. Tam pred ognjiščem je stala ženska, in to je bila moja mati.

„Mama, ali bo kmalu večerja?“

Obrnila se je hitro k meni, — neznan, star obraz, z neprijaznimi, subimi očmi in nagubanim vratom.

Zarezal me je nož iz možgan do srca, vse se je raztrgalo v meni in zakrvavelo, — zakaj moja mati je umrla. In pal sem z obrazom na tla...

Slonel sem na vzglavju pri postelji svoje matere. Zadremal sem samo za pol ure. Ona je dihala mirno in enakomerno, ustna pa so se smehljala... Samo še dva, tri dni in nobene nevarnosti ne bo več.

dr. Primožičevo, Lužarjevo, Valjavčevo; gđ. Marico Lužarjevo; dalje posvetne veljake: dvornega in sodnega odvetnika dr. Seshuna, c. kr. profesorja dr. Pajka, dr. Primožiča, mojstra Hubada, akad. slikarja Stermena, zastopnike slov. kat. akad. društva „Danice“, slovenske učitelje itd., itd. To odlično družbo pozdravil je g. Pukl, omenivši blagi namen klubov: v tujem svetu združevati slovenski živelj, ogrevati se daleč od domovine za domorodne idejale, povspeševati razna slovanska podjetja, poučevati se o slovenskih razmerah, glavno pa nabirati v klubovih večerih darov v podporo ubogim slovenskim visokošolcem. Da se je klubov večer s posebno živahnostjo odlikoval, je velika zasluga gospodičine Marice Lužarjeve, ki je na citrah igrala mnogo glasbenih umotvorov, izmed katerih so najbolj dopadale slovenske narodne pesni. Oglasili so se tudi pevci ter peli več milodonečih slovenskih pesmij. Vrstile so se razne napitnice veleč. g. dr. Sedeju, vrli rodbini Lužarjevi, najmlajšima častnima udoma slovanskega pevskega društva gg. M. Hubadu in J. Puklu itd. Pozno v noči se je družba ločila želeč, da slovenski klub skoro priredi enak zabaven večer. o.

(Otroški vrtec.) Deželni šolski svet je dovolil šolskemu nadzorniku g. A. Zumerju, da ustanovi in vodi otroški šolski vrtec v Kranju.

(Iz Rovt) 24. nov. Po zadnjem mrazu onega tedna nastopili so zopet topli dnevi. V senci vidimo opoludne 8°+. Po sosedni okolici Laneviščih cvetó marjetice in trobentice in po brdéh Sv. Treh Kraljev frfotajo metulji citrončki. Dne 19. t. m. na god presvite cesarice oskrbelo je tukajšno pevsko društvo „Planinski glas“ pri slavnostni šolarski maši lepo petje. Pel je oddelček moškega zbora skladbe Foersterjeve, Buđnove in Fabjanove. Posnemanja vredno! — Društvo šteje delujočih in podpornih udov 46.

(Temeljito poročilo.) Socijalno - demokratična „Svoboda“ piše o kmečkem shodu na Dunaju nastopno: „Na kmečkem shodu, ki je bil prirejen z velikim hrupom minulo nedeljo na Dunaju, kjer so bili zbrani vsekakršni klerikalci in krščanski socijalisti, le kmetje ne, je staval neki g. Prunkel iz Bukovine predlog, naj se zahteva imuniteto za duhovniške pridige. Prav lepo! Ne le, da se nikomur ne more odgovoriti, ako govori raz prižnico, naj uživajo laži in obrekovanja, ako so le v cerkvi izrečena, tudi še imuniteto, kakor govori poslanec v državnem zboru! S tem naj se namreč pomaga kmetom“. — To je vse, kar ve „Svoboda“ povedati o sijajnem shodu kmetovalcev na Dunaju. Seveda je najlepše: Vse kar se je godilo na shodu zamolčati, in napisati le nekaj tako debelih lažij, da se lahko kar z roko primejo. S tem naj se namreč pomaga kmetom!

(Nezgoda.) V mlinu g. V. Majdiča v Kranju se je ponesrečil mizar E. Koblar tako, da je drugi dan umrl. Padel je nanj „vlak“, ki posreduje mej nadstropji, čegar jermen, preveč nategnjen je odnehal, vsled čegar se je „vlak“ sprožil in zadel Koblarja, ki je delal pod njim.

(Razpisane) so župnije Podbrezje, Postojna, Sv. Trojica in Logatec. Rok za vlaganje prošenj je do 8. jan. l. 1898. — Prošnje za Podbrezje in Logatec je nasloviti na knezoškofjski ordinarijat, za sv. Trojico na kapitelj novo-moški in za Postojno na deželno vladu v Ljubljani.

(Iz Celja.) „Katol. podporno društvo“ naznanja vsem, katerim je sreč poslalo, da, ako jih do dne 20. decembra t. l. ne rešijo ali društvu ne povrnejo, nimajo nobene pravice do dobitkov, akoravno se bode katera njih sreč dné 26. decembra izžrebala. Izžrebanje se bode vršilo ob 3. uri popoldne v sejini dvorani „Narodnega doma“. Dobitki se bodo izročevali že od 27. decembra naprej vsaki dan od 3. do 5. ure popoldne. Prvi štirje dobitki se oddajo takoj po izžrebanju. Vsak se mora s srečko vlečene številke izkazati, ter dobitok na svoje stroške odstraniti. Vseh 500 dobitkov bode še celih osem dni prej v prodajalnici „Narodnega doma“ na ogled izpostavljeno.

(Proračun Gorice) za leto 1898 kaže dohodkov 258.583 gld., stroškov 276.879 gld., torej primanjkuje 18.346 gld. Toliko se potroši, a mestu manjka vode, razsvetljave, kanalizacije, manjka vsega. Seveda denar treba trošiti za nepotrebne šole in za boj proti Slovincem, če tudi za najnujnejše potrebe ni denarja.

(V Biljah pri Gorici) osnovala se je „ljudska opekarna“, kateri je pristopilo 40 večinoma ubogih, a poštenih delavcev. Sedaj pridno kopajo in pri-

pravljajo ilovico, pomladi po bodo zidali opekarno. — Krščanski delavci, združite se v skupno, pošteno delo!

(Popravek.) V včerajšnji oceni knjige: „Slučaji usode“ se je v predzadnji odstavek vrinila neljuba pomota. Mesto: „nič vzvišenega“, naj se glasi: „nič izvirnega“.

Narodno gospodarstvo.

Kako naj štedimo?

(Konec.)

Vrnimo se k našemu slučaju! Per analogiam bi naš g. X. za svojih 590 gld. 40 kr. ki jih je pri društvu v 10 letih vplačal, dobil kakih 287 gld. t. j. okolo 8 gld. manj kakor polovico; ali bi pa dobil drugo polico za kakih 584 gld., kateri bi mu mrtvi ležali še 5 let.

Denimo pa, da bi bil g. X. ono svoto vlagal v hranilnico. V 10 letih bi bil vložil 590 gld. a hranilnica bi mu sedaj izplačala 731 gld. 02 kr. to je: 444 gld. več, kakor društvo. Ako bi pa on ta denar pustil v hranilnici še 5 let, — kakor mora tudi polico pustiti še 5 let pri društvu — tedaj mu da hranilnica 891 gld. 02 kr., kar je zopet kakih 307 gld. več, kakor pri društvu.

Razlika postane še večja, ako si mislimo, da bi bil g. X. v denarni zadregi. Iz hranilnice vsaj lahko denar dobi, kadar hoče; iz zavarovalnice pa ne. Marveč prisiljen je denar si izposoditi ter ga obrestovati, svoj denar pa društvu brezobrestno prepustiti.

Te številke, mislim, dovolj jasno in glasno označujejo, kateri zavod je bolji: ali zavarovalnica ali hranilnica.

Vendar prezreti ne smem še ene okolnosti, na katero bi se znal zagovornik zavarovalnice prav posebno opirati, in ta je: društvo meni, oziroma, mojim dedičem izplača cel tisočak, ako tudi v 1. letu umrjem; v hranilnici pa je v tem slučaju dobiček minimalen.

Odgovorim: treba dobro ločiti, kdo se zavaruje. Mislimo si družinskega očeta, recimo, uradnika. Njegova služba je bolj pičla, a preživeti mora sebe, ženo, in morda še kakih petero otrok. Dokler je on zdrav, še gre; a strah ga pretresa, ako misli, kaj bi bilo, ko bi on umrl. Pred očmi ima veliko bedo svoje obitelji. Ako se on zavaruje za slučaj smrti: Kaj naj rečem na to? Prav modro in previdno je ravnal.

Ali duhoven — in povdarjam: le tega imam pred očmi — ali ima tudi on enake skrbi?

Pa njegovi sorodniki! Tudi do teh nima takih dolžnosti. Dà, naj govorim odkrito! Moja misel je: kolikor manjši je zapuščina duhovnikova, toliko boljši. Koliko manj zavisti, manj kletvine, manj obrekovanja! Da bi natančno vedel, kedaj bodem umrl, še posteljo bi poprej oddal, da bi na svoji postelji ne umrl.

Le en slučaj izvamem, v katerem bi odobral, ako se duhoven zavaruje. Pa ne, kakor bi mislil, da je to posebno v g o d n o za duhovna, marveč bila bi to skoro jedina rešilna deska zanj.

Recimo: Nekdo hoče nastopiti župnijo, pri kateri je veliko zemljišče. Da se investira, potrebuje po malem kakih 3000 gld., a prihranil je čisto malo ali pa nič. Kaj mu je storiti? Na posodo mora vzeti. Ali na brado mu nobeden ne bo posodil. Iz te zagate si bo pač težko drugače pomagal, kakor, da se zavaruje za gotovo svoto ter polico zastavi upniku. — Da pa ta v g o d n o s t za dotičnika lahko postane zelo neugodna — evo vam faktum!

Poznal sem duhovnika, ki je nastopil precé veliko župnijo. Ker ni imel zadosti svojega denarja, izposodil si je 2000 gld. Da pa je zamogel dobiti upnika, zavaroval se je za ravno toliko za slučaj smrti. Premije je plačeval vsako leto 105 gld. — vplačeval je 21 let — toraj vsega skupaj plačal 2205 gld. — a dedičem se je izplačalo le nekaj čez 1900 gld., ker so odračunili še premijo, kar je ni bilo vplačane za zadnje (22. leto) in pa kolektivino. Ako k tem 2205 gld. prišteješ še obresti, koje je moral plačevati za izposojeni denar: pa si lahko napraviš celo sliko zavarovalne v g o d n o s t i.

Dostavim še to-le: Pri vsem dosedanjem razmotrivanju smo imeli za podlago g o l o mesečno premijo 4 gld. 92 kr. A v resnici ni takó, troški so večji. Ruperto crede experto! Pisec teh vrstic sam se je nekoč vsedel na limance agentu, ter se zavaroval pri neki banki. Poleg poluletne premije je moral pri vstopu plačati 2 gld. zapisnine in kolektivine, potem pa pri vsakem obroku poleg pre-

mije še 27 kr. Faktična razlika med zavarovalnico in hranilnico je torej še večja, kakor smo jo zgoraj označili.

V navado je prišlo, da se razpravljanja „zaključujejo“. Naj i jaz zaključim! Zaključim pa z vprašanjem:

Ali gorenje številke ne pojasnujejo, zakaj nekateri na vse grlo hvalisajo zavarovalnice, a so do skrajne meje ogorčeni, če le slišijo, da so tu ali tam snuje hranilnica? Fr. G.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj, 26. nov. Cesar je vsprejel včeraj v avdienci zastopnike škofovske konference, kardinale Schönborn, Gruscha, Kopp in Haller, ter se podal danes jutraj na grad Wallsee k obisku nadvojvode Franca Salvatorja.

Dunaj, 26. nov. Klub čeških veleposelnikov objavlja nastopni komunike: Ker klub globoko obžaluje in graja izgrede v seji dne 24. novembra, ki so jih povzročili nekateri člani manjšine in izvršili mnogi člani zbornice, prepušča odgovornost za take škan-dale onim članom manjšine, ki so že večkrat prekoračili mejo parlamentarne dostojnosti.

Dunaj, 26. novembra. Takoj po sklepu včerajšnje seje so se zbrali vodje opozicije v posvet; bilo jih je 16; mej njimi tudi Lueger, Liechtenstein in Schweigel. Po dokončanem posvetovanju so šli k predsedniku ter ga vprašali, kaj se je sklenilo danes v zbornici. Predsednik jim je prebral predlog Falkenhaynov ter dejal, da je bil soglasno vsprejet. Na ugovor, da to ni res, dejal je preds.: Opozicija je vstala. Jaz sem pozval poslance vstati in vsi so stali. Zato sem smatral, da je predlog soglasno vsprejet. Na vprašanje, ali je to zakonito, dejal je Abrahamowicz: Priznam, da je to proti pravilniku, toda sila kola lomi. Uničevanju parlamentarizma se treba odločno upreti. Proti tej izjavi so zastopniki ugovarjali ter odšli s protestom od predsednika.

Dunaj, 26. novembra. (Zbornica poslancev.) Predsednik Abrahamowicz vstopi v dvorano ob 11. uri 15 minut. Cela levica se v tem trenutku vzdigne in kriči: „Abzug!“ Takoj za tem se pa vrši nastopni sramotni dogodek. Socijalni demokrat Berner hoče planiti na predsednika, mej njim in zborničnimi slugami se prične boj. Socijalist Resel skoči čez ministerske sedeže k predsedniški mizi, raztrga pred predsednikom ležeče papirje, ostali socijalisti pa drvé Bernerju na pomoč, obkolijo predsedniški prostor ter zahtevajo zadoščenje, ker so bojda sluge naklestili Resela. Predsednik mora bežati. Sedaj priskočijo slugam na pomoč še drugi poslanci, prične se grozovit pretep. Konečno se skupnim močem posreči iztirati Bernerja. Kmalu na to vstopi v dvorano policija, kakih sedemdeset mož. Policijski komisar pozivlja rogovileže, naj ostavijo predsedniški prostor, toda socijalni demokratje se ne marajo umakniti in prične se hud boj mej njimi in policaji. Poslednji jih seveda kmalu jednega za drugim iztirajo iz dvorane. Nato napravi policija kordon okolu predsedniškega prostora. Vse to se je godilo pred otvoritvijo seje. Levica je to postopanje socijalnih demokratov burno pozdravljala, ob prihodu policije pa zagnala nepopisen vrišč. Večina galerije je ploskala z njo vred in odobrvala zverinsko počenjanje. Ker le ni bilo miru na galeriji, je ukazal predsednik največje kričave odstraniti. Mej temi so nekateri v daljših govorih napadali desnico in poveljevali počenjanje levičarjev, drugi pa mahali z robcem ter navduševali kričave. Ob jedni uri seja še ni otvorjena, straža je še vedno v dvorani.

Dunaj, 26. novembra. Okolu jedne ure pride Abrahamowicz zopet v dvorano. Levičarji ga pozdravljajo kakor vedno s sikanjem, žvižganjem in ropotanjem. Seja se otvori. Wolf razbija nadalje, predsednik ga izključuje od 3 sej. Ker ne mara ostaviti dvo-

rane, ga iztira policija. Nov škandal. Predsednik pretrga sejo. Po preteku 10 min. se seja zopet otvori. Razbijanje, kričanje. Predsednik prične govoriti mej groznim vriščem: „Odstrani se straža, izročam vam svojo osebo. Prosim vas, ne prizanašajte moji osebi, pač pa prizanesite mestu, katero imam čast zastopati. Tu se ne gré za mojo osebo, varuje naj straža le vas kot člane parlamenta.“ — Nato podeli besedo posl. Stürgkhu. Tu prične razgrajati soc. Daszynski, katerega izključi predsednik od 3 sej in ga mora iztirati straža. Ker je krik vedno večji, izključi Abrahamowicz Schönererja, dr. Kramar pa poslanca: Resel, Rieger, Steiner A., Kozakiewicz, Verkauf, Schrammel, Zelle, Cingr, Hybeš in Bauer. — Nemir traja še nadalje. Seja se mora zaključiti. Nočna seja jutri.

Dunaj, 26. novembra. (Vojska v parlamentu.) Danes vlada v zbornici popolna revolucija. Boj in pretep sta orožje nemške levice. Ob 1/2 12. prične predsednik sejo, toda na sejo ni bil nikdo pripravljen, ker se je videlo, da obstrukcija namerava skrajne izgrede. Danes so prevzeli prvo ulogo soc. demokratije. Vstopili so se vsi pred ministre, na dano znamenje planili na ministre, kateri so se jim umaknili. Na to vržejo Abrahamovicza s predsedniškega stola. Češki in poljski poslanci prihite predsedniku na pomoč. Posl. Udržal zgrabi soc.-demokrata Bernerja, ki je napadel predsednika, ter ga nese iz zbornice. Drugi soc.-demokratski posl. mej tem zasedejo sedeže ministrov. — Poslanec Daszynski sede na predsednikov stol. Predsednik se na to vrne v zbornico, hoče na svoj sedež, a soc. demokratje se nočejo umakniti. Tu nastane nepopisen prizor. Hrup je tolik, da se nikdo ne razume, bati se je, da nastane krvav pretep. V tem trenutku stopi v dvorano 70 policajev, ki pozovejo socijaldemokratske poslance, naj se umaknejo. Ker tega nočejo, primejo jih ter jih tirajo oziroma nesó iz zbornice. Galerija se tudi hrušča udeležuje, jedni ploskajo, drugi kričé in zabavljajo, celó govore iz galerije, kaj, se seveda v tem hrupu nič ne razume. Predsednik svari galerijo, a ker se zanj nikdo ne zmeni, ukaže prvo galerijo izprazniti. Ker ne gré z lepa, tudi na galeriji napravijo red policaji. Besedo konečno dobi posl. Stürk. On ne govori, marveč psuje in zmerja večino in vlado zaradi nasilstva. Predsednik ga dvakrat posvari, ker pa ne odneha, ga izključi iz zbornice za tri seje. Stürk se brani, zato ga policaji odnesó iz zbornice ob 3/4 na 1. uro. — Deset minut pozneje odnesó vsled izgredov na enak način Daszynskega. Žid soc. demokrat Verkauf je mej tem zgrabil poslanca Langa za vrat, katerega komaj rešijo policaji.

Levičarji večinoma stojé na klopeh! — Schönerer je bil danes oborožen z železnim drogom, zavitim s črnim robom, ter maha z njim okrog sebe. K redu poklican se ne zmeni, zato ga predsednik izključi. Ker se upira, ga policija odvede iz zbornice. Mej vrati je zakričal: „Hoch Germania!“ — Ob polu 2. uri je prevzel predsedstvo podpred-

sednik Kramar. Takoj začne hrup delati socijalni demokrat Steiner, kateri je izključen in odnesen iz zbornice. Ob tričetrt na 2 odnesó zaradi izgredov iz zbornice soc.-dem. posl. Reselna, Bernerja, Hybeša in Cingerja. — Ker silijo nazaj v dvorano, jih zbor. izključi za 30 dnij. Ob dveh zaključi Kramar sejo ter napove prihodnjo za jutri. Na vsak način hoče večina napraviti red v zbornici ter pravočasno rešiti nagodbeni provizorij.

Dunaj, 26. novembra. Šuklje je dobil danes pretilno brezimno pismo, v katerem se mu grozi, da ga pretepo na ulici. To je provzročilo neosnovano hujskanje nemških listov, ki so lagali, da je Šuklje bil mej prvimi, ki so včeraj pričeli nered.

Meteorologično poročilo.
Višina nad morjem 306.2 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah v mm.
25	9 zvečer	740.3	-1.8	p. m. svzh.	oblačno	
26	7. zjutraj	743.3	-3.6	sr. svzh.	jasno	3.5
	2. popol.	744.5	-0.5	sr. jvzh.	jasno	

Srednja včerajšnja temperatura 0.9°, za 0.6° pod normalom.

Bortolo Sardotsch, Koper
(tvrška obstoji od l. 1828)
prodaja
domača in inozemska olivna olja.
Na zahtevanje pošilja vzorce brezplačno in franko.
Ozir poštenosti,
zmernih cen in točne, redne postrežbe so najboljši dokaz razni samostani, cerkvena predstojništva in zasebniki, kateri pri gornji tvrdki kupujejo vse, kar potrebujejo takega blaga, od najfinjšega namiznega olja do goriva in olja za mazanje strojev. 674 40

St. 38949. 7:6 3-3

Razglas.

Na podstavi § 16 ministerskega ukaza z dne 23. maja letos, št. 130 drž. zak., se razglša sledeče:

1. V Ljubljani izdaja spričevala v dosego pravice ubogih župan ali pa njegov namestnik.
2. Strankam, ki želijo dobiti tako spričevalo, oglašiti se je ob navadnih uradnih urah pri referentu za uboge, magistratnem svetniku **IV. Vončini** in prinesiti seboj, oziroma dopolniti vse za izpolnitev dotične vprašalne pole potrebne pripomočke.
3. Če stranka za spričevalo prosi pismeno, priložiti mora prošnji primerno izpolnjeno, podpisano in od hišnega posestnika potrjeno vprašalno polo.
4. Nadaljne poizvedbe, ki so za določbo pridobinskih, dohodninskih in imovinskih razmer potrebne, vrše se po okrajnih načelnikih.
5. Po teh poizvedbah izdaja se potem stranki zahtevano spričevalo ali pa se tako spričevalo odreče.
6. Stranki, kateri se odreče spričevalo, dopuščeno je pritožiti se na c. kr. deželno vlado v Ljubljani v 14 dneh.
7. Potrdilo teh spričeval po služnikih dušnega pastirstva se ne zahteva.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,
dne 14. novembra 1897.

Kondor Helios
(794) 6

Dunajska borza.

Dne 26. novembra.			Dne 25. novembra.			Kreditne srečke, 100 gld.		
Skupni državni dolg v notah	102	gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	160	gld. 25 kr.	4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	156	gld. 50 kr.
Skupni državni dolg v srebru	102	" 25 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	159	" 75 "	Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	19	" 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	122	" 80 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	191	" 75 "	Rudolfove srečke, 10 gld.	24	" 50 "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	102	" 20 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99	" 65 "	Salmove srečke, 40 gld.	74	" — "
Ogerska zlata renta 4%	122	" 35 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139	" 25 "	St. Genois srečke, 40 gld.	79	" — "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	100	" — "	Dunavske vravnave srečke 5%	129	" — "	Waldsteinove srečke, 20 gld.	57	" — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	947	" — "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109	" 50 "	Ljubljanske srečke	22	" 75 "
Kreditne delnice, 160 gld.	353	" 75 "	Posojilo goriskega mesta	112	" 50 "	Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	162	" 50 "
London vista	120	" 05 "	4% kransko deželno posojilo	98	" 20 "	Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3400	" — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58	" 95 "	Zastavna pisma av. o. sr. zem.-kred. banke 4%	98	" 50 "	Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	79	" 50 "
20 mark	11	" 78 "	Priporočila obveznice državne železnice	226	" 50 "	Splošna avstrijska stavbinska družba	93	" 50 "
20 frankov (napoleonodor)	9	" 55 "	" južne železnice 3%	184	" 55 "	Montanska družba avstr. plan.	131	" 75 "
Italijanski bankovci	45	" 37 1/2 "	" južne železnice 5%	125	" 85 "	Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	172	" — "
C. kr. cekini	5	" 68 "	" doljenjskih železnic 4%	99	" 50 "	Papirnih rubljev 100	123	" 25 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri zrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih
potem ko kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče višjega
obrestovanja pri popolni varnosti
in naloženih glavnice.

Izdajatelj: Dr. Ivan Janežič. Odgovorni vrednik: Ivan Rakevec. Tisk »Katoliške Tiskarne« v Ljubljani.